

รวมการตีความรัฐธรรมนูญ
ตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๒๑

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961131104

รวมการตีความรัฐธรรมนูญ
ตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๒๑

จัดทำโดย ฝ่ายงานตุลาการรัฐธรรมนูญ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

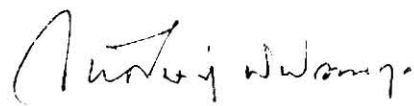
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิ สาขานิติศาสตร์หรือสาขาวิชาศาสตร์อีกหกคน ซึ่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งสภาละ สามคน โดยมีประธานรัฐสภาเป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ

ตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งนั้น จะมีวาระ การดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ ซึ่งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นจะต้องเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานิติศาสตร์หรือสาขาวิชาศาสตร์ และจะต้องไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือน ประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพแห่งสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๒. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ มีหลักการเหมือนกันหรือคล้ายกันกับร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้หรือไม่
๓. พิจารณาวินิจฉัยว่าข้อบังคับของวุฒิสภา ข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎร หรือข้อบังคับ ของรัฐสภา ในเรื่องใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่
๔. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดแห่งความเป็นรัฐมนตรี
๕. พิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่งหรือไม่
๖. พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น หรือระหว่างศาลอื่น ค้ำด้วยกัน
๗. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว มีข้อความ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือไม่
๘. พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมี ข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่
๙. พิจารณากรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญ

จะเห็นได้ว่าการพิจารณาวินิจฉัยกรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญอย่างหนึ่งที่ถูกกำหนดเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ซึ่งแต่เดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ นั้น ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ฝ่ายงานตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นส่วนราชการระดับฝ่ายอยู่ในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และมีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านธุรการและเลขานุการในการประชุมของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ตามกระบวนการของกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติ และเป็นเจ้าหน้าที่ชั้นต้นในการดำเนินการตามกระบวนการวิธีพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ จึงได้รวบรวมเรื่องการตีความรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ขึ้นไว้ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาอ้างอิง และค้นคว้าของตุลาการรัฐธรรมนูญ สมาชิกรัฐสภา ศาล นักเรียนนักศึกษา และประชาชนผู้สนใจทั่วไปพร้อมกันนี้ได้จัดทำบทสรุปสถิติเรื่องที่ได้มีการเสนอให้รัฐสภาตีความ ตลอดจนตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบ คุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่งของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ จนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไว้ในภาคผนวกด้วย จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจบ้างตามสมควร

(นายไพศิษฐ์ ทิพพัฒนกุล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิงหาคม ๒๕๓๖

สารบัญ

หน้า

๒. เรื่อง อำนาจหน้าที่ของรัฐสภาในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (ประธานแห่งสภาทั้งสอง เป็นผู้นำเข้ามาหารือที่ประชุม) •
๒๓. มาตรา ๑๓๖ เรื่อง การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยไม่มีการลงมติไว้ว่าจะเป็นการชอบหรือไม่ (นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ) ๓
๓. มาตรา ๑๔๕ เรื่อง การตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ (นายไกรสร ตันตติวงศ์ เป็นผู้เสนอ) ๔
๔. มาตรา ๕๒ (๑) และมาตรา ๕๔ (๑) เรื่อง บุคคลผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว (นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ) ๕
๕. เรื่อง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๗๖ (๓) และ (๑๔) ขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ หรือไม่ (นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ) ๖
๖. เรื่อง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓ หรือไม่ (นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ) ๗
๗. เรื่อง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๔๒ หรือไม่ (นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ) ๑๐
๘. มาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๒๐๔ (๕) เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในช่วงที่ยังใช้บทเฉพาะกาล จำเป็นจะต้องมีสมาชิกรับรองยี่สิบคนตามมาตรา ๑๒๕ หรือไม่ (นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ) ๑๓
๙. มาตรา ๑๒๗ เรื่อง การขอขยายระยะเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภาต้องกระทำก่อนหรือหลังครบกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ (นายสมิคร ชุนทรเวช กัมภณะ เป็นผู้เสนอ) ๑๕

๑๐. มาตรา ๑๑๕ เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้วเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่
(นายจำลอง ครุฑขุนทด เป็นผู้เสนอ) ๑๖
๑๑. มาตรา ๑๑๕ วรรคสอง เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้ว เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่
(นายสันติ ชัยวิรัตน์ เป็นผู้เสนอ) ๑๗
๑๒. มาตรา ๑๑๕ เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้วเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่
(นายประพันธ์ พยัคฆบุตร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๑๘
๑๓. มาตรา ๑๑๕ เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้วเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่
(นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ) ๑๙
๑๔. มาตรา ๑๕๕ (๒) เรื่อง การแสดงเจตนาขอลาออกจากรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี โดยทางโทรศัพท์ต่อนายกรัฐมนตรี จะทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะด้วยหรือไม่
(นายปัญญา เกสรทอง และนายสมักร สุนทรเวช เป็นผู้เสนอ) ๒๑
๑๕. มาตรา ๑๕๔ (๖) เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม จะใช้วิธีการลงคะแนนลับได้หรือไม่
(นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ๒๒
๑๖. มาตรา ๑๕๔ (๓) และ (๖) เรื่อง การพิจารณารัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่หนึ่ง และวาระที่สาม ออกเสียงลงคะแนนลับได้หรือไม่
(นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ เป็นผู้เสนอ) ๒๓

๑๗. มาตรา ๑๕๔ (๖) เรื่อง จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา
จะถือเอาจากจำนวนเต็มของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ หรือจาก
จำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่
(นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมาตย์ และ นายพินิจ จันทรสุรินทร์ เป็นผู้เสนอ) ๒๔
๑๘. มาตรา ๑๕๔ (๖) เรื่อง จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา
จะถือเอาจากจำนวนเต็มของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ หรือจาก
จำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่
(นายอนันต์ บูรณวณิช เป็นผู้เสนอ) ๒๕
๑๙. มาตรา ๑๕๔ (๖) เรื่อง จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา
จะถือเอาจากจำนวนเต็มของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ หรือจาก
จำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่
(นายปัญญา เกสรทอง เป็นผู้เสนอ) ๒๖
๒๐. มาตรา ๑๔๑ เรื่อง รัฐสภามีอำนาจตีความรัฐธรรมนูญ
ตามมาตรา ๑๓๗ ได้หรือไม่
(นายปิยะฉัฐ วัชรภรณ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๒๘
๒๑. มาตรา ๑๓๗ เรื่อง การนำข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ข้อ ๔๗ มาใช้กับการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี
จัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่
(นายพินิจ จันทรสุรินทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๒๙
๒๒. มาตรา ๑๓๗ เรื่อง การเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ
นางรัฐมนตรีแล้ว จะเสนอญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ
รัฐมนตรีอื่นในญัตติเดียวกันได้ หรือไม่
(นายเกษม ศิริสัมพันธ์ เป็นผู้เสนอ) ๓๑
๒๓. เรื่อง ความหมายของคำว่า "รัฐมนตรี" หมายความว่ารวมถึง
"นายกรัฐมนตรี" หรือไม่
(นายประจวบ ไชยสาสน์ และจำสิบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี เป็นผู้เสนอ) ๓๒

๒๔. มาตรา ๑๓๑ เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ที่ได้เสนอต่อรัฐสภาในสมัยของสภาชุดเก่า หรือชุดที่ผ่านมาแต่รัฐสภายังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ จะตกไปเมื่อสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร เช่น ร่างพระราชบัญญัติอื่น ๆ หรือไม่
(หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นผู้เสนอ) ๓๓
๒๕. มาตรา ๑๕๔ (๖) เรื่อง จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา จะถือเอาจากจำนวนเต็มของสมาชิกรัฐธรรมนูญ หรือจากจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่
(พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์ เป็นผู้เสนอ) ๓๔
๒๖. มาตรา ๑๒๒ เรื่อง การดำเนินการกระบวนการพิจารณาของศาล
(นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๕

ภาคผนวก

๑. บทสรุป ๓๖
๒. ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบ คุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่งของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ จนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ๓๗

การตีความรัฐธรรมนูญ

ผู้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ มีการเสนอตีความทั้งหมด ๒๖ ครั้ง ดังนี้

๑. ผู้คดี การตีความรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา เรื่อง ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ผู้เสนอ ประธานแห่งสภาทั้งสอง เป็นผู้นำเข้ามาหารือที่ประชุม .

ประเด็นของปัญหา โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า "กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์นั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของรัฐมนตรี และได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา"

แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๕๓ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนถึงกรณีต่าง ๆ ที่ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาซึ่งมีทั้งหมด ๑๔ กรณีด้วยกัน

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เสนอขอรายชื่อบุคคลที่สมควรแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาในขณะนั้นมีความเห็นเห็นว่าตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๓ ได้บัญญัติถึงกรณีที่จะต้องกระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาไว้เพียง ๑๔ กรณีเท่านั้น จึงมีปัญหากเกิดขึ้นว่ากรณีที่สภาจะให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ จะต้องกระทำในที่ประชุมร่วมกันหรือให้แต่ละองค์ความเห็นชอบแต่ละสภา ด้วยเหตุนี้ประธานแห่งสภาทั้งสองจึงได้นำปัญหามาแจ้งให้ผู้ประชุมร่วมกันของรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกได้ตีความเรื่องนี้เป็นบรรทัดฐานต่อไป

ประเด็นของการตีความเรื่องนี้จึงอยู่ที่ว่า คำว่า "รัฐสภา" ตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีความหมายอย่างไร

ในการประชุมครั้งนี้ ที่ประชุมได้ถกข้อกฎหมายขึ้นว่าจะยกการอธิบาย แสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งผลสรุปความเห็นของที่ประชุมได้เป็น ๒ ฝ่าย

ฝ่ายแรกเห็นว่า คำว่า "รัฐสภา" ตามมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญได้กำหนดว่ารัฐสภาประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร และการที่มาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญกำหนดกรณีต่าง ๆ ไว้ ๑๔ กรณีให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภานั้นน่าจะแปลได้ว่ากรณีอื่น ๆ นอกจาก ๑๔ กรณีแล้วหากกฎหมายอื่นกำหนดให้ต้องกระทำ

ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา รัฐสภาก็น่าจะกระทำได้

ฝ่ายหลังซึ่งพอจะถือได้ว่าเป็นเสียงส่วนใหญ่เห็นว่า ตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญกำหนดว่า รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกันย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อดูประกอบมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญแล้วเห็นว่าการขอความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ย่อมจะกระทำไม่ได้ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด กฎหมายอื่นจะบัญญัติให้ขัดกับรัฐธรรมนูญย่อมไม่ชอบ

อนึ่ง รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ กฤษฎีกาในขณะเดียวกัน ได้ให้ข้อสังเกตต่อสภาว่าในการร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการ กฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการได้มองเห็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในแง่ที่จะบัญญัติ ข้อความว่า "ให้ขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา" ซึ่งก่อนหน้านี้นี้ก็ได้มี พระราชบัญญัติการปราบปรามการกระทำผิด หรือประพฤตินิยมชอบในวงราชการได้กำหนดให้ "คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดหรือประพฤตินิยมชอบในวงราชการ จะต้อง ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา" คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่า การบัญญัติข้อความเช่นนั้นอาจมีปัญหากเกิดขึ้นได้หากในกรณีที่สภาใดสภาหนึ่งไม่ให้ความเห็น ชอบรัฐบาจะกระทำอย่างไร ฉะนั้นในการตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการจึงได้หาทางออกเพื่อความยืดหยุ่นโดยให้ขอความเห็นชอบจาก "รัฐสภา" แทน

ในที่สุด ความเห็นส่วนใหญ่ของที่ประชุมเห็นว่า การขอความเห็นชอบการ แต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ไม่อาจกระทำได้ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา รัฐบาจ จึงได้ขออนุมัติต่อสภาในการถอนเรื่องนี้ออกไปเพื่อแก้ไขก่อน โดยรัฐบาจะได้เสนอขอแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เปลี่ยนคำว่า "รัฐสภา" เป็น "สภาผู้แทนและวุฒิสภา" แทน ซึ่งที่ประชุมได้อนุมัติให้ตามที่รัฐบาขอ

มติ รัฐบาได้ขออนถอนเรื่องนี้ก็กลับไปพิจารณาแก้ไขใหม่ ที่ประชุมอนุมัติ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๒๒ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๒)

๒. ญัตติ ขอให้รัฐสภาตีความตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓๖

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖ บัญญัติว่า ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวคี่

ประเด็นของปัญหา ในการที่สมาชิกสภาผู้แทนฯ ได้ตั้งกระทู้ถามตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจนั้นเป็นการชอบหรือไม่

ที่ประชุมได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเรื่องนี้แยกได้ ๒ ฝ่าย

ฝ่ายผู้เสนอญัตติ เห็นว่า การตั้งกระทู้ถามตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภากระทำไม่ได้ เพราะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมเห็นว่าสมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามได้ อนึ่ง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มนับแต่วันเลือกตั้งเป็นต้นไป เพราะฉะนั้นสมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามได้ เพราะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสมบูรณ์แล้วไม่ได้ขัดต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

มติ ที่ประชุมให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา เป็นผลให้ญัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๒๒ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๒)

๓. **ญัตติ เรื่อง ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.**

๒๕๒๑ มาตรา ๑๔๕

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๕ บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ มาตรา ๗๘ มาตรา ๑๖๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๕๔ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาให้นำบทที่ใช้แก่สภาทั้งสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เฉพาะการตั้งคณะกรรมการ กรรมการที่ตั้งจากผู้ที่เป็นสมาชิกของแต่ละสภา จะต้องมิใช่จำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา"

ผู้เสนอ นายไกรสร ตันติพงศ์

ประเด็นของปัญหา ในการตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ รัฐสภาจะดำเนินการอย่างไร เพราะในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้ใช้ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาโดยอนุโลม

ในการอภิปรายฝ่ายผู้เสนอญัตติเห็นว่าในการตั้งกรรมการวิสามัญ ซึ่งมาจากบุคคลภายนอกรัฐบาลไม่มีสิทธิเสนอ เพราะขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๕ แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะว่ามาตรา ๑๔๕ บัญญัติชัดเจนกำหนดไว้เฉพาะกรรมการที่มาจากสมาชิกสภาเท่านั้น

มติ ที่ประชุมไม่เห็นด้วยกับญัตติของผู้เสนอ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ (สมัยสามัญ) วันพุธ ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๒)

**๔. ยุติ ให้รัฐสภาตีความมาตรา ๕๒ (๑) และมาตรา ๕๔ (๑)
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑**

รัฐธรรมนูญมาตรา ๕๒ บัญญัติว่า "บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลที่มีสัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว
ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย
....."

รัฐธรรมนูญมาตรา ๕๔ บัญญัติว่า "บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้ง

(๑) สัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว
ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย
....."

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา ผู้เสนอยุติคดีประสงค์จะให้ตีความด้วยคำว่า "บุคคลผู้มีสัญชาติไทย
ซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว" ในรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๕๒ (๑) และ ๕๔ (๑) ซึ่งเกี่ยวกับคุณสมบัติ
ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

มติ ประธานรัฐสภาสั่งระงับ เพราะเห็นว่าไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา

(ที่มา : ยุติคดีลำดับที่ ๔/๒๕๒๒)

๕. ยุติ ขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๘ บัญญัติว่า "วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิก หรือมีได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่สภามอบหมายแล้วรายงานต่อสภา คณะกรรมการที่กล่าวนี้อาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวติ

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องจากการที่สภาผู้แทนราษฎรได้ตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗๖ (๓) คือกำหนดให้มี "คณะกรรมการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน" โดยเปลี่ยนจากเดิม ซึ่งกำหนดให้มี "คณะกรรมการการเศรษฐกิจและการคลัง" และสภาผู้แทนราษฎรได้ตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗๖ (๑๔) ให้มี "คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณลับ" เพิ่มขึ้นใหม่ ซึ่งผู้เสนอเห็นว่าข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗๖ (๓) และ (๑๔) ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๘

เมื่อพิจารณาความในมาตรา ๑๓๘ ที่บัญญัติไว้ว่า เพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่สภามอบหมายแล้วรายงานต่อสภานั้นอาจตีความได้สองนัย คือ นัยหนึ่งให้คณะกรรมการกระทำการ หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาและสภามอบหมาย แล้วรายงานต่อสภาและอีกนัยหนึ่งอาจตีความว่าให้คณะกรรมการกระทำการ หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของสภา และสภามอบหมายแล้วรายงานต่อสภา หมายความว่าให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวอย่างไม่จำกัด อาจกระทำการหรือสอบสวนหรือศึกษาอำนาจหน้าที่ฝ่ายตุลาการและฝ่ายบริหารรวมทั้งนิติบุคคลใด ๆ ได้ดังนั้นผู้เสนอจึงขอให้รัฐสภาพิจารณาว่าการที่สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗๖ (๓) และ (๑๔) นั้น เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๘ หรือไม่

มติ เห็นว่าข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗๖ (๑๔) เท่านั้นที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ เพราะเป็นเรื่องที่ก้าวก่ายการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งเรื่องนี้ตามข้อเท็จจริงแล้วการใช้จ่ายเงินงบราชการลับเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจหน้าที่เพียงให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่รัฐขาดเสนอเท่านั้น แต่ฝ่ายนิติบัญญัติไม่มีอำนาจมากพอที่จะก้าวล่วงไปถึงรายละเอียดของการใช้จ่ายเงินงบราชการลับ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๘/๒๕๒๓ (สมัยวิสามัญ) วันศุกร์
ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๓)

๖. วัตถุประสงค์ ขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ บัญญัติว่า "วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้"

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๓ บัญญัติว่า "ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภา ขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาได้ ในกรณีเช่นว่านี้รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้"

ผู้เสนอ นายชาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากผู้เสนอเห็นว่ากรณีที่สภาผู้แทนราษฎรตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ เป็นการเกินอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓ ซึ่งข้อ ๓๓ บัญญัติว่า "ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือความมั่นคงของประเทศหรือไม่ในทางเศรษฐกิจการคลัง หรือในทางใด ๆ ก็ตาม หรือในอันที่จะขัดเคเหตุใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรงจะเสนอญัตติควมเพื่อให้สภาพิจารณาเป็นการด่วนก็ได้ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่า ญัตติใดเป็นญัตติควมหรือไม่ และเมื่อวินิจฉัยแล้วให้แจ้งผู้เสนอญัตติทราบ พร้อมด้วยเหตุผลภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับญัตตินั้น" และข้อ ๓๔ บัญญัติว่า "ให้ประธานสภาบรรจุญัตติควมเข้าระเบียบวาระประชุมในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ ในการนี้จะบรรจุเพิ่มเติมในระเบียบวาระประชุมที่จัดไปแล้วก็ได้ ผู้เสนอเห็นว่าตามข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ นี้ถึงแม้จะบัญญัติว่าเป็นญัตติควม แต่มีวิธีดำเนินการพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เช่นเดียวกับที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๓ บัญญัติให้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีเสนอญัตติมายังประธานรัฐสภา เพื่อขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไป โดยไม่ต้องลงมติในปัญหาที่อภิปราย แต่ตามข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ กลับบัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอญัตติควม แทน ดังนั้น จึงขอให้รัฐสภาพิจารณาตีความว่ากรณีที่สภาผู้แทนราษฎร ได้ตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ขึ้นใช้นั้นเป็นการขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓

มีสมาชิกส่วนมากอภิปรายว่าไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญเพราะรัฐธรรมนูญไม่มีข้อห้ามไว้ว่าไม่ให้เสนอญัตติเช่นนี้ เมื่อไม่มีข้อห้ามก็มีสิทธิเสนอได้ และหน้าที่ของสมาชิกประการหนึ่งคือ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล การควบคุมนั้นมีหลายอย่าง ฉะนั้นในการกระทำตาม ข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ ก็เป็นวิธีหนึ่งในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ การที่สภาผู้แทนราษฎรได้บัญญัติข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ไว้ ก็เพื่อเป็นการรักษามลประโยชน์ของแผ่นดิน ในที่สุดผู้เสนอ คือ นายญาติ ไหวดี ขอดอนญัตติ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๘/๒๕๒๓ (สมัยวิสามัญ) วันศุกร์
ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๓)

๗. ยุติติ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

๒๕๒๑ มาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๔๒

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ บัญญัติว่า "วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้"

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า "วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับ เสนอยุติติ"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรได้ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๒ ตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ให้สิทธิแก่สมาชิกที่จะเสนอญัตติคว่ำน้ำได้ ซึ่งผู้เสนอเห็นว่าเป็นการทำให้สมาชิกมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน อันขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ ที่ให้อำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการตั้งกระทู้ถามและการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ ฉะนั้น จึงมีปัญหาคือขอให้ตีความว่า การที่สภาผู้แทนราษฎรตราข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ เป็นการขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๒ หรือไม่ แต่ได้มีสมาชิกคัดค้าน โดยให้ความเห็นว่าการพิจารณาญัตติคว่ำน้ำของสภาผู้แทนฯ ตามข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ นั้นเป็นการนำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีความจำเป็นรีบด่วนมาพิจารณาในสภาผู้แทนฯ โดยฝ่ายบริหารจะมาหารือหรือไม่ก็ได้ และยังเป็นเรื่องของสภา โดยเฉพาะสภาอาจจะพิจารณาแล้วเสร็จไป หรือแจ้งให้รัฐบาลมาแถลงหรือชี้แจงหรือตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อศึกษาสุดแต่มติของสภา จึงเห็นว่ามาตรการเช่นนี้ เป็นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๓๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อศึกษาญัตติดังกล่าว แล้วให้รายงานต่อรัฐสภาภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน

ต่อมา ในคราวประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๔ ประธานรัฐสภาได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณารายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ซึ่งพิจารณาเสร็จแล้วโดยประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับสาระที่จะต้องพิจารณา ซึ่งมีอยู่ ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นแรก รัฐสภามีอำนาจที่จะตีความญัตตินี้ได้โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๑ ซึ่งบัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๑ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะตีความ และให้ถือว่าการตีความของรัฐสภาเป็นเด็ดขาด"

ประเด็นที่สอง ด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินอยู่ ๒ วิธี คือ

๑. เปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล หรือทั้งคณะ
๒. ตั้งกระทู้ถาม

ดังนั้น การตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ จะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

ข้อ ๓๓ บัญญัติว่า "ในกรณีที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือความมั่นคงของประเทศไม่ว่าในทางเศรษฐกิจ การคลัง หรือในทางใด ๆ ก็ตาม หรือในอันที่จะขจัดเหตุใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง จะเสนอญัตติคว่ำเพื่อให้สภาพิจารณาเป็นการคว่ำก็ได้"

ข้อ ๓๔ บัญญัติว่า "ให้ประธานสภาบรรจุญัตติคว่ำเข้าระเบียบวาระประชุมในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ ในการนี้จะบรรจุเพิ่มเติมในระเบียบวาระประชุมที่จัดไปแล้วก็ได้"

การพิจารณาในประเด็นที่สองนี้ คณะกรรมาธิการมีความเห็นแยกออกเป็น ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายเสียงข้างมากเห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลว่า

๑. รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่เปิดโอกาสให้สมาชิกเปิดอภิปรายทั่วไป โดยไม่ต้องลงมติในปัญหาที่อภิปรายได้ ก็เท่ากับว่าสมาชิกไม่มีอำนาจในการเสนอญัตติคว่ำทำนองเดียวกับการขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่ต้องลงมติในปัญหาที่อภิปราย แต่ข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ เป็นการกำหนดถึงมูลเหตุของการเสนอญัตติคว่ำ ซึ่งมีลักษณะเป็นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยชัดแจ้ง เพราะการที่จะรักษาความสงบเรียบร้อย หรือการที่จะขจัดเหตุใด ๆ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล จึงถือว่าการเสนอญัตติคว่ำตามข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ เป็นการกำหนดให้อำนาจสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจไว้ จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕

๒. ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๑๖ กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องการจัดกระทู้ถามคว่ำ ซึ่งมีเนื้อหาสาระแทบจะเรียกได้ว่าเหมือนกันกับข้อ ๓๓ เมื่อข้อ ๑๑๖ เป็นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖ ข้อ ๓๓ ก็ต้องเป็นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินด้วย ดังนั้น แทนที่จะเสนอเป็นญัตติคว่ำสมาชิกก็อาจจะกระทำในรูปแบบของการตั้งกระทู้ถามคว่ำแทนได้

๓. เมื่อสมาชิกต้องการที่จะอภิปรายในปัญหาเรื่องใด ก็อาจเสนอขอให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการศึกษา ค้นคว้า หรือสอบสวนในเรื่องนั้น ๆ ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเสนอญัตติความตามข้อ ๓๓

๔. เมื่อกรรมการเสียงข้างมากเห็นว่า ข้อ ๓๓ เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ฉะนั้น ข้อ ๓๔ ซึ่งบัญญัติเป็นการต่อเนื่องรับสนอง ข้อ ๓๓ จึงเป็นการขัดรัฐธรรมนูญไปด้วย ฝ่ายเสียงข้างน้อยเห็นว่าไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลว่า

๑. การเสนอญัตติความเป็นเรื่องเฉพาะของสภาเท่านั้น ไม่เป็นการผูกพันรัฐบาล หรือรัฐมนตรีที่จะต้องมาชี้แจงและดำเนินการ อีกทั้งผลของการที่สภาได้อภิปรายเกี่ยวกับญัตติความอาจจะออกมาในรูปของความเห็น หรือข้อเสนอ เพื่อหาสาเหตุที่จะแก้ไขปัญหาหรือเป็นเพียงการปรึกษาหารือกัน เพื่อที่จะแก้ปัญหาคความเดือดร้อนต่าง ๆ ที่รัฐบาลอาจจะยังไม่ทราบ โดยการส่งความเห็นเช่นนั้นไปยังรัฐบาล โดยทางสภามิได้ผูกพันหรือบังคับให้รัฐบาลต้องกระทำตามความเห็นหรือข้อเสนอ นั้นจึงไม่เข้าข่ายเป็นการควบคุมรัฐบาลหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ตาม มาตรา ๑๓๕ แต่อย่างใด

๒. การใดที่จะถือว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญต้องขัดกับบทบัญญัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่มีบทบัญญัติมาตราใดห้ามมิให้มีการเสนอญัตติความ ที่ประชุมได้มีการอภิปรายในประเด็นที่ตอง ซึ่งผู้อภิปรายส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้อยตามคณะกรรมการเสียงข้างน้อยว่าการตราข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ และ ข้อ ๓๔ ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ ที่ประชุมให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา เป็นผลให้ญัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ ที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๒๔ และรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภาครั้งที่ ๑/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๔)

๘. ยุติ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

๒๕๒๑ มาตรา ๑๒๕ และ มาตรา ๒๐๔ (๕)

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๕ บัญญัติว่า "ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร"

การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะกระทำได้เมื่อพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้ และต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองนั้นไม่น้อยกว่ายี่สิบคนรับรอง"

รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๐๔ บัญญัติว่า "ในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญแล้ว (๕) การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของคณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีจำนวนสิบเจ็ดคน"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา

เนื่องจากผู้เสนอต้องการให้รัฐสภาตีความว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในช่วงที่ยังใช้บทเฉพาะกาลอยู่นั้น จำเป็นต้องมีสมาชิกรับรองยี่สิบคนตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๕ หรือไม่ ซึ่งผู้เสนอเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีผู้รับรองแต่เพียงปฏิบัติตามมาตรา ๒๐๔ (๕) คือ เพียงแต่ให้คณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัตินี้มีคำรับรองร่างพระราชบัญญัติเท่านั้น

ปัญหานี้สืบเนื่องจากได้มีสมาชิก คือ นายปัญญา เกสรทอง ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโดยไม่มีผู้รับรอง เมื่อเรื่องถึงรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่สอง ท่านได้วินิจฉัยว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกฯ จะต้องต้องมีผู้รับรอง ๒๐ คนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ ด้วย ส่วนมาตรา ๒๐๔ (๕) นั้นเป็นเรื่องของการรับรองของคณะกรรมการฯ ซึ่งไม่เกี่ยวกับการเสนอ ซึ่งประธานสภาได้สั่งให้ถือปฏิบัติตลอดมา ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อศึกษาญัตตินี้แล้วรายงานให้สภาทราบ

ต่อมาในคราวประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๔ ประธานรัฐสภาได้เสนอ ให้ที่ประชุมพิจารณารายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ซึ่งพิจารณาเสร็จแล้วและที่ประชุมได้อภิปรายกันโดยมีความเห็นว่า ในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ แล้ว การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง ด้วยเหตุผลที่ว่า ในบทเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญมิให้นำเรื่องเกี่ยวกับพรรคการเมืองมาใช้บังคับ มาตรา ๑๒๕ วรรคสอง เป็นเรื่องเกี่ยวกับพรรคการเมือง จึงได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๐๔ (๔)

เมื่อไม่ต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยมติของพรรคการเมืองก็ไม่ต้องมีผู้รับรองยี่สิบคน เพราะผู้รับรองยี่สิบคนนั้น ต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองที่สังกัดด้วย มาตรา ๒๐๔ (๔) เป็นบทยกเว้น มาตรา ๑๒๕ วรรคสอง ในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง ทั้งพรรค จึงไม่จำเป็นต้องมีผู้รับรองยี่สิบคน สำหรับมาตรา ๒๐๔ (๕) ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ นั้น เป็นการบัญญัติไว้เพื่อใช้ในระหว่างที่ใช้ บทเฉพาะกาล

มติ ในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญฯ การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง กล่าวคือ ไม่ต้องมี ผู้รับรองยี่สิบคน

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๒๓ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ และรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๔)

๘. ญัตติ เรื่อง ให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๗

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๗ บัญญัติว่า "ภายใต้ข้อบังคับ มาตรา ๑๓๓ เมื่อสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๒๖ และลงมติเห็นชอบแล้วให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้เว้นแต่สภาผู้แทนราษฎรจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นพิเศษ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา"

ผู้เสนอ นายสมัคร สุนทรเวช กับคณะ

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากประธานวุฒิสภาได้ขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร แต่การพิจารณาคำขอของวุฒิสภานั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา จึงมีผลทำให้คำขอดังกล่าวตกไป

ต่อมาได้มีสมาชิกเสนอให้รัฐสภาตีความในประเด็นที่ว่า สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจที่จะพิจารณาคำขอเพื่อขยายเวลา ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภาออกไปเป็นพิเศษนั้น วุฒิสภาจะต้องกระทำก่อนหรือหลังครบกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันโดยฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรขอขยายก่อนครบกำหนด ทั้งนี้เพราะต้องการให้วุฒิสภาเร่งดำเนินการพิจารณาโดยไม่ชักช้า เพื่อให้ทันตามกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ากระทำภายหลังครบกำหนดเวลาก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

มติ ที่ประชุมได้ลงมติว่าวุฒิสภาสามารถขอขยายระยะเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภายหลังครบกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ได้

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๗/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์
ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๔)

๑๐. **ญัตติ เรื่อง การตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕**

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า "ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งจะให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่ง หรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด

วันประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี ส่วนวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของรัฐสภาสมัยต่อๆ ไปให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด

ผู้เสนอ นายจำลอง ครุฑขุนทด

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ โดยให้มีการประชุมสามัญปีหนึ่ง สมัยเดียว และในปี ๒๕๒๓ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ปฏิบัติตามมติของสภาที่มีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ คือ มีสมัยประชุมสามัญสมัยเดียว ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ได้มีการพิจารณาญัตติของ นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ เรื่อง "ให้กำหนดสมัยประชุมของรัฐสภาประจำปี ๒๕๒๔ เป็น ๒ สมัย" และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสนับสนุน ญัตติดังกล่าว

ปัญหาจึงมีว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกไว้แล้วจะมากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่อีกเช่นนี้ จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมติของสภาที่มีไว้แล้วหรือไม่ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าการกำหนดสมัยประชุม ๒ สมัย ขึ้นใหม่นี้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพราะการกำหนดสมัยประชุมเพียงปีหนึ่ง สมัยเดียวให้มีผลไปจนกระทั่งหมดอายุของสภา คือ ๔ ปี นั้น อาจมีผลเสียได้ เพราะสภาอาจมีเรื่องก้ำกึ่งการพิจารณามากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเปิดสมัยประชุมเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒ สมัย กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ได้กำหนดไว้ว่าในปีหนึ่งจะมีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภา สมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ฉะนั้น ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้แล้วให้ปีหนึ่ง มีเพียงสมัยเดียว การที่มากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็น ๒ สมัย นั้น เห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันจันทร์

ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔)

๑๑. **ญัตติ เรื่อง ขอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ วรรคสอง**

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ วรรคสอง บัญญัติว่า "ในปีหนึ่งจะให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด"

ผู้เสนอ นายสันติ ชัยวิรัตนะ

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ โดยให้มีการประชุมสามัญปีหนึ่งสมัยเดียว และในปี ๒๕๒๓ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ปฏิบัติตามมติของสภาที่มีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ คือ มีสมัยประชุมสามัญสมัยเดียว ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ได้มีการพิจารณาญัตติของ นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ เรื่อง "ให้กำหนดสมัยประชุมของรัฐสภาประจำปี ๒๕๒๔ เป็น ๒ สมัย" และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสนับสนุน ญัตติดังกล่าว

ปัญหาจึงมีว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกไว้แล้วจะมากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่อีกเช่นนี้ จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมติของสภาที่มีไว้แล้วหรือไม่ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่ากา~~กำหนด~~กำหนดสมัยประชุม ๒ สมัย ขึ้นใหม่นี้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพราะการกำหนดสมัยประชุมเพียงปีหนึ่งสมัยเดียวให้มีผลไปจนกระทั่งหมดอายุของสภา คือ ๔ ปี นั้น อาจมีผลเสียได้ เพราะสภาอาจมีเรื่องค้างค้างการพิจารณามากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเปิดสมัยประชุมเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒ สมัย กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ได้กำหนดไว้ว่าในปีหนึ่งจะมีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ฉะนั้น ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้แล้วให้ปีหนึ่งมีเพียงสมัยเดียว การที่มากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็น ๒ สมัย นั้น เห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันจันทร์
ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔)

๑๒. ญัตติ เรื่อง ให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า "ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งจะให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด

วันประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของรัฐสภาสมัยต่อ ๆ ไป ให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด"

ผู้เสนอ นายประพันธ์ พัทธกมลบุตร กับคณะ

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ โดยให้มีการประชุมสามัญปีหนึ่งสมัยเดียว และในปี ๒๕๒๓ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ปฏิบัติตามมติของสภาที่มีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ คือ มีสมัยประชุมสามัญสมัยเดียว ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ได้มีการพิจารณาญัตติของ นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ เรื่อง "ให้กำหนดสมัยประชุมของรัฐสภาประจำปี ๒๕๒๔ เป็น ๒ สมัย" และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสนับสนุน ญัตติดังกล่าว

ปัญหาจึงมีว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกไว้แล้วจะมากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่อีกเช่นนี้ จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมติของสภาที่มีไว้แล้วหรือไม่ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าการกำหนดสมัยประชุม ๒ สมัย ขึ้นใหม่นี้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพราะการกำหนดสมัยประชุมเพียงปีหนึ่งสมัยเดียวให้มีผลไปจนกระทั่งหมดอายุของสภา คือ ๔ ปี นั้น อาจมีผลเสียได้ เพราะสภาอาจมีเรื่องก้ำกึ่งการพิจารณามากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเปิดสมัยประชุมเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒ สมัย กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ได้กำหนดไว้ว่าในปีหนึ่งจะมีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ฉะนั้น ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้แล้วให้ปีหนึ่งมีเพียงสมัยเดียว การที่มากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็น ๒ สมัย นั้น เห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันจันทร์
ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔)

๑๓. ญัตติ เรื่อง ให้ตีความมาตรา ๑๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า "ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งจะให้ให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด

วันประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี ส่วนวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของรัฐสภาสมัยต่อไป ให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ โดยให้มีการประชุมสามัญปีหนึ่งสมัยเดียว และในปี ๒๕๒๓ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ปฏิบัติตามมติของสภาที่มีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ คือ มีสมัยประชุมสามัญสมัยเดียว ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ได้มีการพิจารณาญัตติของ นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ เรื่อง "ให้กำหนดสมัยประชุมของรัฐสภาประจำปี ๒๕๒๔ เป็น ๒ สมัย" และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสนับสนุน ญัตติดังกล่าว

ปัญหาจึงมีว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกไว้แล้วจะมากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่อีกเช่นนี้ จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมติของสภาที่มีไว้แล้วหรือไม่ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าการกำหนดสมัยประชุม ๒ สมัย ขึ้นใหม่นี้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพราะการกำหนดสมัยประชุมเพียงปีหนึ่งสมัยเดียวให้มีผลไปจนกระทั่งหมดอายุของสภา คือ ๔ ปี นั้น อาจมีผลเสียได้ เพราะสภาอาจมีเรื่องค้างค้างการพิจารณามากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเปิดสมัยประชุมเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒ สมัย กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ได้กำหนดไว้ว่าในปีหนึ่งจะมีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ฉะนั้น ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้แล้วให้ปีหนึ่งมีเพียงสมัยเดียว การที่มากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็น ๒ สมัย นั้น เห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันจันทร์
ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔)

๑๔. ญัตติ เรื่อง ขอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๕๕ (๒)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ บัญญัติว่า "ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ (๒) ลาออก"

ผู้เสนอ นายป๋วยฉะ เกสรทอง และนายสมักร ชุนทรเวช

ประเด็นของปัญหา ผู้เสนอญัตติประสงค์จะให้ตีความว่า การแสดงเจตนาขอลาออกของรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีบางท่านโดยทางโทรศัพท์ต่อนายกรัฐมนตรี จะทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวหรือไม่

ในคราวประชุมพิจารณาปัญหานี้ นายกรัฐมนตรีได้รับว่าจะนำไปพิจารณาว่าที่ปฏิบัติมานั้นถูกต้องหรือผิดพลาดอย่างไร ถ้าเกิดข้อผิดพลาดรัฐบาลก็จะแก้ไข

มติ ที่ประชุมให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาเป็นผลให้ญัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๕ (วิสามัญ สมัยที่สอง) วันศุกร์ที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๕)

**๑๕. ญัตติ เรื่อง ขอให้ตีความกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑
มาตรา ๑๕๔ (๖)**

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จะกระทำ
ได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้อง
มีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้ เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ

ประเด็นของปัญหา ผู้เสนอญัตติประสงค์จะให้ตีความว่า ในการแก้ไขเพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญในวาระ ๓ จะใช้วิธีการลงคะแนนได้หรือไม่ เพราะตามมาตรา ๑๕๔ (๖) ของ
รัฐธรรมนูญกำหนดให้ใช้วิธีเรียกชื่อ

ที่ประชุมได้อภิปรายเรื่องนี้กันเพียงเล็กน้อย เพราะได้มีสมาชิกเสนอยกเรื่องอื่น
ขึ้นปรึกษา จึงทำให้ญัตตินี้ตกไปแต่ก็มีสมาชิกบางท่านได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าการที่รัฐธรรมนูญ
กำหนดให้ใช้วิธีเรียกชื่อนั้น เป็นเพียงวิธีการเรียกให้มาลงคะแนนเท่านั้น ส่วนวิธีการลงคะแนน
โดยเปิดเผย หรือลับก็ได้ แล้วแต่มติของที่ประชุม

มติ ที่ประชุมมีมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาเป็นผลให้ญัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๒๕ (สมัยสามัญ) วันศุกร์
ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๒๕)

๑๖. ผู้คดี ขอให้ตีความว่าตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๔ (๓) และ (๖) ว่าการออกเสียงลงคะแนนในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ ความดังกล่าวเห็นได้ชัดว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ต้องการให้มีการลงคะแนนโดยเปิดเผย

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๔ บัญญัติว่า 'การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จะกระทำได้อีกแต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ

ผู้เสนอ นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากผู้เสนอผู้คดีเห็นว่าเนื่องจากมาตรา ๑๕๔ (๓) และ (๖) บัญญัติให้การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๑ และวาระที่ ๓ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ ซึ่งวิธีเรียกชื่อนี้ไม่ใช่การออกเสียงลงคะแนนลับ จึงขอให้รัฐสภาตีความว่าในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่ ๑ และวาระที่ ๓ นั้นไม่อาจจะออกเสียงลงคะแนนลับได้

มติ การออกเสียงลงคะแนนลับในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นย่อมกระทำได้ โดยให้เหตุผลว่า การออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีเรียกชื่อตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ (๓) และ (๖) นั้น เป็นเพียงข้อกำหนดว่า เมื่อจะออกเสียงลงคะแนนจะต้องเรียกชื่อสมาชิกให้ลงคะแนนเป็นรายบุคคล ส่วนจะกระทำโดยลับหรือเปิดเผยย่อมเป็นไปตามมติของที่ประชุมและตามหลักเกณฑ์แห่งการนั้น ๆ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๖ (สมัยสามัญ) วันศุกร์
ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖)

๑๗. ญัตติ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๕๔ (๖)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะกระทำ ได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย ในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน สมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ นายเรวงศักดิ์ เทรษฐมาตย์ และ นายพินิจ จันทรสุรินทร์

ประเด็นของปัญหา ในขณะที่จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภามี ๕๐๗ คน เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๕๖ คน เนื่องจากตาย ๑ คน ลาออก ๔ คน และจำนวนวุฒิสมาชิกทั้งหมด ๒๕๑ คน ลาออก ๑๔ คน การนับคะแนนเสียงในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๓ ตามความในมาตรา ๑๕๔ (๖) เสียงกึ่งหนึ่งต้องเป็น ๒๕๓.๕ คน ถ้าพิจารณาตามความใน มาตรา ๑๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ การพิจารณา รัฐธรรมนูญวาระที่ ๓ ได้คะแนนเสียง ๒๕๔ คน จึงถือว่าเกินกึ่งหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ (๖)

หมายเหตุ ญัตตินี้ไม่ได้มีการพิจารณาในที่ประชุม เพราะได้มีพระราชกฤษฎีกายุบ สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๖

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๑๓/๒๕๒๖)

๑๘. ญัตติ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๕๔ (๖)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะกระทำ
ได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมี
คะแนนเสียงเห็นชอบด้วย ในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ นายอนันต์ บูรณวิห

ประเด็นของปัญหา ในขณะที่จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภามี ๕๐๗ คน
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๕๖ คน เนื่องจากตาย ๑ คน ลาออก ๔ คน และจำนวน
วุฒิสมาชิกทั้งหมด ๒๕๑ คน ลาออก ๑๔ คน การนับคะแนนเสียงในการแก้ไขรัฐธรรมนูญใน
วาระที่ ๓ ตามความในมาตรา ๑๕๔ (๖) เสียงกึ่งหนึ่งต้องเป็น ๒๕๓.๕ คน ถ้าพิจารณาตาม
ความในมาตรา ๑๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ การพิจารณา
รัฐธรรมนูญวาระที่ ๓ ได้คะแนนเสียง ๒๕๔ คน จึงถือว่าเกินกึ่งหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๕๔ (๖)

หมายเหตุ ญัตตินี้ไม่ได้มีการพิจารณาในที่ประชุม เพราะได้มีพระราชกฤษฎีกายุบ
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๖

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๑๔/๒๕๒๖)

๑๕. วัตถุประสงค์ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๕๔ (๖)

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะกระทำได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย ในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ นายปัญญา เกษรทอง

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องจากการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๑ มีปัญหาว่า สมาชิกสภาผู้ทรงมติเห็นชอบจำนวน ๒๕๔ คนนั้นเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภาหรือไม่ โดยจะถือเอาจากจำนวนเต็มตามรัฐธรรมนูญหรือจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่จริง เพราะยังมีความเคลือบคลุมอยู่ ซึ่งจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญในอนาคตต่อไป จึงเป็นปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๔ ซึ่งผู้เสนอเห็นว่าควรถือเอาจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่จริง โดยเหตุผลว่าตามมาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติวิธีแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งในที่สุดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ ๓๐๑ คนก็จริงอยู่ แต่ในขณะที่เดียวกันตามมาตรา ๑๐๓ ก็ได้บัญญัติให้สมาชิกภาพของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เช่น การลาออก เมื่อลาออกสมาชิกภาพย่อมสิ้นสุดลงก็แสดงว่าความเป็นสมาชิกไม่มีอยู่ เมื่อไม่มีอยู่ก็ย่อมไม่นับจำนวนไม่ได้ จะเห็นได้จากมาตรา ๑๐๔ ก็ยังได้บัญญัติถึงการว่างลงของสมาชิกตามมาตรา ๑๐๓ อันเป็นการยอมรับจำนวนสมาชิกว่ามีอยู่เท่าจำนวนที่มีอยู่จริง แม้การถือจ่ายหรือการจ่ายเงินเดือนสมาชิกก็ถือเอาผู้มีสมาชิกภาพเท่านั้น มิเช่นนั้นแล้วคงต้องไปเรียกสมาชิก ซึ่งลาออกและหมดสมาชิกภาพแล้วมาลงมติด้วย สำหรับจำนวนสมาชิกวุฒิสภานั้น มาตรา ๘๔ กำหนดจำนวนไว้ไม่เกิน ๓ ใน ๔ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเห็นว่าจะตั้งจำนวนเท่าใดก็ได้ไม่เกินจำนวนดังกล่าว เมื่อมีการลาออกก็ย่อมสิ้นสุดสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๗ เมื่อนับจำนวนสมาชิกรัฐสภาแล้วจะเห็นว่า ผู้มีสมาชิกภาพแล้วรวมกันทั้งสองสภามีจำนวน ๕๐๗ คนเท่านั้นการลงมติ ๒๕๔ เสียง จึงเกินกึ่งหนึ่งตาม มาตรา ๑๕๔ (๖) อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น การลงมติแก้ไขรัฐธรรมนูญวาระ ๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๑ จึงเป็นมติให้ผ่านวาระ ๓ ตามมาตรา ๑๕๔ (๖) แล้ว

หมายเหตุ ข้อคดีนี้ไม่ได้มีการพิจารณาในที่ประชุม เพราะได้มีพระราชกฤษฎีกาขุด
สถาปนาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๖

(ที่มา : ข้อคดีลำดับที่ ๑๕/๒๕๒๖)

๒๐. ญัตติ เรื่อง ขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๔๑ แห่งรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๐ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะต้องตีความ และให้ถือว่าการตีความของรัฐสภาเป็นเด็ดขาด"

ผู้เสนอ นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ กับคณะ

ประเด็นของปัญหา สืบเรื่องมาจากญัตติขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๗ แห่งรัฐธรรมนูญ ๒๕๒๑ (นายพินิจ จันทรสุรินทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) กล่าวคือ กรณีที่รัฐสภาจะตีความเรื่องใดต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาเท่านั้น ซึ่งอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาได้บัญญัติไว้ชัดเจนเช่นกัน ในมาตรา ๑๔๓ ซึ่งมีอยู่ ๑๔ กรณีด้วยกัน กรณีใดที่ไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาแล้วรัฐสภาก็ไม่มีสิทธิที่จะตีความได้ การที่จะมีการเสนอญัตติให้รัฐสภาตีความในเรื่องของพระมหากษัตริย์ วุฒิสภา สภาผู้แทน คณะรัฐมนตรี ศาล ซึ่งต่างก็มีอำนาจหน้าที่แตกต่างกัน ย่อมกระทำมิได้

ที่ประชุมได้อภิปรายกัน ระหว่างฝ่ายที่เห็นว่า รัฐสภาไม่มีอำนาจที่จะตีความตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๓๗ ได้ ด้วยเหตุผลว่า มาตรา ๑๓๗ ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องสิทธิของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้วยการเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจในรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ จึงไม่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาแต่อย่างใด เพราะคำว่า "รัฐสภา" นั้นมาตรา ๗๔ บัญญัติว่า ต้องประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า รัฐสภามีอำนาจที่จะตีความรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๓๗ ได้ โดยถือตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๗๔ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า "รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกันย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้" ดังนั้นสภาผู้แทนราษฎรก็ดี วุฒิสภาก็ดี แม้ประชุมแยกกันก็ถือว่าการประชุมแต่ละครั้งนั้น คือการประชุมของรัฐสภาได้เช่นกัน

มติ รัฐสภามีอำนาจตีความตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓๗ ได้

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๗ (สมัยสามัญ) วันพุธที่

๕ พฤษภาคม ๒๕๒๗)

๒๑. ญัตติ เรื่อง ให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๗ แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๗ บัญญัติว่า "สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ

เมื่อการอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง โดยมีใช้ด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไปให้สภาผู้แทนลงมติไว้วางใจ หรือไม่ไว้วางใจ การลงมติในกรณีเช่นว่านี้ มีให้กระทำในวันเดียวกับที่การอภิปรายสิ้นสุด มติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายนั้นเป็นอันหมดสิทธิที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะอีกตลอดสมัยประชุมนั้น"

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๔๗ บัญญัติว่า "ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมายญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป"

ผู้เสนอ นายพินิจ จันทรสุรินทร์ กับคณะ

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่งได้ยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล และคณะผู้เสนอญัตติได้ถูกขึ้นชี้แจงว่า ไม่ขอชี้แจงต่อที่ประชุม ประธานสภาผู้แทนราษฎรถือว่าญัตติดังกล่าวตกไปโดยอาศัยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๔๗

อนึ่ง การนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้กับการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีย่อมเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓๗ ซึ่งระบุว่าเมื่อมีการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายแล้วจะต้องมีการลงมติดังต่อไปนี้ คือให้มีการลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ หรือมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไปเท่านั้น จึงไม่อาจนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้บังคับได้

ดังนั้น จึงขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๗ ว่า ผู้ตัดขอเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้ใจนั้น ถ้าไม่ได้มีการถอนผู้ตัดเสียก่อนแล้ว จะต้องมีการลงมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวข้างต้น และการจะนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้บังคับ ย่อมเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและใช้บังคับไม่ได้

ที่ประชุมได้อภิปรายระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าการที่ผู้เสนอผู้ตัดขอเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้ใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลได้ถูกขึ้นชื่อแจ้งว่าไม่ขอชี้แจงต่อที่ประชุมนั้น ย่อมถือได้ว่าการเปิดอภิปรายแล้วจึงต้องมีการลงมติไว้ใจหรือไม่ไว้ใจหรือมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป ดังนั้นการนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้บังคับย่อมเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๗ แต่อีกฝ่ายหนึ่งกลับเห็นว่าการกระทำดังกล่าวของผู้เสนอดูคดีนั้นไม่มีการชี้แจงใด ๆ ในที่ประชุม ผู้ตัดนี้จึงตกไปตามข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ ดังนั้น จึงไม่ต้องการลงมติแต่อย่างใด

มติ ผู้ตัดขอเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้ใจตามมาตรา ๑๓๗ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้นถ้าไม่ได้มีการถอนผู้ตัดเสียก่อนแล้ว จะต้องมีการลงมติอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และการนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้บังคับ ย่อมเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๗ (สมัยสามัญ) วันพุธที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๗)

๒๒. ญัตติ เรื่อง ให้มีการตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๗ บัญญัติว่า "สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ

เมื่อการอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง โดยมีผู้ช่วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไปให้สภาผู้แทนลงมติไว้วางใจ หรือไม่ไว้วางใจ การลงมติในกรณีเช่นนี้ มีให้กระทำในวันเดียวกับที่การอภิปรายสิ้นสุด มติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายนั้นเป็นอันหมดสิทธิที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะอีกตลอดสมัยประชุมนั้น"

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๔๗ บัญญัติว่า "ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมายญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป"

ผู้เสนอ นายเกษม สิริสัมพันธ์

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีกับรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลตามมาตรา ๑๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่สมาชิกพรรคชาติไทยเสนอ

ปัญหาในการตีความมาตรา ๑๓๗ มีว่า การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีเท่ากับเป็นการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทั้งคณะแล้ว จักเสนอญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีอื่น ในญัตติเดียวกันย่อมกระทำมิได้

มติ ญัตติที่พรรคชาติไทยเสนอไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญฯ จักดำเนินการต่อไปไม่ได้

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๘ (สมัยสามัญ) วันอังคารที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘)

๒๓. ญัตติคว้น เพื่อให้มีการตีความรัฐธรรมนูญ มาตราต่าง ๆ ที่มีคำว่า "รัฐมนตรี" หมายความว่า "นายกรัฐมนตรี" ด้วยหรือไม่

ผู้เสนอ นายประจวบ ไชยสาส์น และจำฉิบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี

ประเด็นของปัญหา ผลการตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๗ ที่ นายเกษม ศิริสัมพันธ์ เป็นผู้เสนอในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ปรากฏว่า ที่ประชุมมีความเห็นว่านายกรัฐมนตรีไม่ใช่รัฐมนตรีแต่เป็นส่วนหนึ่งของคณะรัฐมนตรี หากจะยื่นญัตติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓๗ แล้วก็หมายถึงการยื่นญัตติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ ดังนั้น ที่ประชุมจึงมีมติว่าญัตติของสมาชิกพรรคชาติไทยและคณะที่ไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอีก ๖ คน จะดำเนินการต่อไปไม่ได้ ผู้เสนอจึงให้รัฐสภาตีความคำว่า "รัฐมนตรี" ในบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖, ๑๔๗, ๑๔๘, ๑๔๙, ๑๕๐, ๑๕๒ และ ๑๖๘ หมายความว่า "นายกรัฐมนตรี" และ "รองนายกรัฐมนตรี" ด้วยหรือไม่

หมายเหตุ ญัตตินี้ประธานสั่งระงับ เพราะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาโดยตรง

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๒๐/๒๕๒๘)

๒๔. ญัตติ เรื่อง ให้มีการตีความมาตรา ๑๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๑ บัญญัติว่า "ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร บรรดา ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชกำหนดคืนมา ให้เป็นอันตกไป"

ผู้เสนอ หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากญัตติให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๔ (๖) ว่า "จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา" นั้น จะถือเอาจำนวนเต็มตามรัฐธรรมนูญหรือจะถือเอาจำนวนสมาชิกที่มีอยู่จริง ซึ่ง พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์เป็นผู้เสนอ กล่าวคือ ถ้าผลการตีความ มาตรา ๑๕๔ (๖) ถือเอาจำนวนสมาชิกที่มีอยู่จริงแล้ว (มี ๕๐๗ คน) คะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ (มี ๒๕๔ เสียง) จึงมากกว่ากึ่งหนึ่ง และน่าจะถือได้ว่ามีการลงมติแล้ว และต้องนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขฉบับนี้ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

ปัญหาในการตีความ มาตรา ๑๓๑ มีว่าในกรณีที่ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ได้เสนอต่อรัฐสภาในสมัยของสภาชุดเก่าหรือชุดที่ผ่านมาแล้วรัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ จะตกไปเมื่อสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร เช่น ร่างพระราชบัญญัติอื่น ๆ หรือไม่

มติ ผู้เสนอญัตติขอถอนญัตตินี้ และที่ประชุมอนุมติ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๘ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๒๖)

๒๕. ญัตติ เรื่อง ให้มีการตีความมาตรา ๑๕๔ (๖) ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จะกระทำ
ได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้อง
มีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย ในการที่จะให้ออกใช้ เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ พันเอก พล เริงประเสริฐวิทย์

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากการพิจารณาในวาระที่ ๓ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. (นายปัญจะ เกสรทอง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ใน
คราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๗/๒๕๒๖ (สมัยวิสามัญ) วันพุธที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๖
ที่ประชุมได้ลงมติโดยการออกเสียงลงคะแนนลับ มีสมาชิกเห็นชอบด้วย ๒๕๔ คน จากจำนวน
สมาชิกรัฐสภาทั้งหมด ๕๒๖ คน คะแนนเสียงจึงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดของ
ทั้งสองสภา ดังนั้นการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงเป็นอันตกไป

ปัญหาในการตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๔ (๖) จึงมีว่าการนับจำนวนสมาชิก
ทั้งหมดของทั้งสองสภานั้น จะถือเอาจำนวนเต็มตามรัฐธรรมนูญ (มี ๕๒๖ คน) หรือจะถือ
เอาจำนวนสมาชิกที่มีอยู่จริง เพราะเมื่อนับจำนวนสมาชิกรัฐสภาขณะนั้นแล้ว ผู้มีสมาชิกภาพ
อยู่จริงเป็นจำนวน ๕๐๗ คน (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๕๖ คน เนื่องจากตาย ๒ คน ลาออก
๔ คน และสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๑ คน เนื่องจากลาออก ๑๓ คน) การนับคะแนนเสียงในการ
แก้ไขรัฐธรรมนูญตามความในมาตรา ๑๕๔ (๖) เสียงกึ่งหนึ่งต้องเป็น ๒๕๓.๕ คน ดังนั้น
เมื่อมีสมาชิกเห็นชอบในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จำนวน ๒๕๔ คน คะแนนเสียงจึงมากกว่ากึ่ง
หนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภาแล้ว

มติ ผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม จึงทำให้ญัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๘ (สมัยสามัญ) วันศุกร์
ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๒๘)

๒๖. ญัตติ เรื่อง การตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๒ บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีการฟ้องสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคดีอาญาไม่ว่าจะได้ฟ้องนอกหรือในสมัยประชุม ศาลจะพิจารณาคดีนั้นในระหว่างสมัยประชุมมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก แต่การพิจารณาคดีต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมาเข้าประชุมสภา

การพิจารณาที่ศาล ได้กระทำไปก่อนมีคำอ้างว่าจำเลยเป็นสมาชิกของสภาใดสภาหนึ่งย่อมเป็นอันไร้ได้

ผู้เสนอ นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา กับคณะ

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในคดีอาญาจำเลยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลเลื่อนการพิจารณาออกไปก่อนเพราะอยู่ในระหว่างสมัยประชุมสภา แต่ในศาลเดียวกันได้พิจารณาและมีคำสั่งต่างกัน โดยศาลหนึ่งไม่อนุญาตให้เลื่อนเพราะว่าการพิจารณาของศาลไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๒๒ อีกศาลหนึ่งอนุญาตให้เลื่อนการพิจารณาผู้เสนอจึงต้องการให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๒๒ ที่ว่า "ในกรณีที่มีการฟ้องสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคดีอาญา ไม่ว่าจะได้ฟ้องนอกหรือในสมัยประชุมศาลจะพิจารณาคดีนั้นในระหว่างสมัยประชุมมิได้..." นั้น ศาลจะมีขอบเขตการพิจารณาตามขั้นตอนกระบวนการพิจารณาของศาลอย่างไร

หมายเหตุ ญัตตินี้ประธานสั่งระงับ เพราะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๑๓๘/๒๕๓๐)

บทสรุปการตีความรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การตีความรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นั้น รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๑ ว่า ให้เป็นอำนาจของรัฐสภา ที่จะตีความรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการเสนอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญฉบับนี้ รวมทั้งสิ้น ๒๖ ครั้ง พอดีรูปประเด็นพอสั่งเขปได้ดังนี้ คือ

๑. ประเด็นที่มีการเสนอให้ตีความมากที่สุด คือ ขอให้ตีความมาตรา ๑๕๔ (๖) เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม จะใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนลับได้หรือไม่ ซึ่งมีการเสนอญัตติในประเด็นนี้ถึง ๖ ญัตติ รองลงมา คือ เรื่อง ขอให้ตีความมาตรา ๑๑๕ เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่ หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้ว เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งมีการเสนอญัตติในประเด็นนี้ ๔ ญัตติ และ เรื่อง ขอให้ตีความมาตรา ๑๓๗ เรื่อง การนำข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๔๗ มาใช้กับการเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีข้ดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งมีการเสนอญัตติในประเด็นนี้ ๒ ญัตติ นอกจากนั้นก็จะมีประเด็นอื่น ๆ ที่ไม่ซ้ำกันอีก ๑๔ ญัตติ
๒. ญัตติเกือบทุกญัตติเสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีอยู่เพียงญัตติเดียว คือ ญัตติ เรื่อง อำนาจหน้าที่ของรัฐสภาในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ซึ่งประธานแห่งสภาทั้งสองเป็นผู้นำเข้ามารื้อที่ประชุม
๓. ในจำนวนญัตติที่เสนอให้มีการตีความทั้ง ๒๖ เรื่องนั้น ได้มีการพิจารณาและลงมติจำนวน ๑๒ เรื่อง และไม่ได้มีการลงมติด้วยสาเหตุแตกต่างกันไปรวม ๑๔ เรื่อง

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่ยกยู่ไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙	มีจำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐสภา แต่งตั้งเป็นประธานตุลาการ รัฐธรรมนูญคนหนึ่งและ ตุลาการรัฐธรรมนูญอีกสิบสี่ คน (ม.๕๙)	เป็นบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่ง รัฐสภาแต่งตั้งทั้งหมด (ม.๕๙)	พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติ แห่งกฎหมายใดมีข้อความแย้ง หรือขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๕๘)	ตุลาการรัฐธรรมนูญดำรง ตำแหน่งจนกว่าจะได้มีการ แต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ ชุดใหม่เมื่อได้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทน เพราะ เหตุที่สภาผู้แทนหมดยุหรือ ถูกยุบ (ม.๕๙)
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๓	มีจำนวน ๙ คน ประกอบด้วยประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร	๑. ตุลาการรัฐธรรมนูญ โดยตำแหน่ง ๒. ตุลาการรัฐธรรมนูญ	๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด แห่งสมาชิกภาพของ สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิก	ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งรัฐสภา แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อเปิดสมัยประชุมรัฐสภา

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	<p>ประธานศาลฎีกา อธิบดีศาลอุทธรณ์ อธิบดี กรมอัยการ และบุคคลอื่น อีกสี่คน ซึ่งรัฐสภาแต่งตั้ง โดยมีประธานวุฒิสภา เป็นประธานตุลาการ รัฐธรรมนูญ (ม.๑๖๘)</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิในทาง กฎหมาย (ม.๑๖๘) ๓. ไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะ ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิ เลือกตั้งตาม ม.๙๐ (๑) (๑), (๓) และ (๕) และต้องไม่เป็นบุคคลที่มี ลักษณะต้องห้ามใช้สิทธิ ในการสมัครรับเลือกตั้ง ตาม ม.๙๓ (๑), (๒) และ (๓) (ม.๑๗๑ (๕))</p>	<p>สภาผู้แทนราษฎร (ม.๘๑) ๒. พิจารณาวินิจฉัยว่า บท บัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อ ความแย้งหรือขัดต่อ รัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๑๗๙)</p>	<p>ครึ่งแรกหลังจากการเลือกตั้ง ทั่วไป (ม.๑๗๑ (๑))</p>

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕	มีจำนวน ๖ คน ประกอบด้วยประธาน- ศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษา- ศาลอุทธรณ์ อธิบดี กรมอัยการ และบุคคลอื่น อีกสามคน ซึ่งสภาผู้แทน- ราษฎรแต่งตั้งโดยประธาน- ศาลฎีกาเป็นประธาน- ตุลาการรัฐธรรมนูญ (ม.๑๐๒)	๑. ตุลาการรัฐธรรมนูญโดย ตำแหน่ง ๒. ตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ทรง คุณวุฒิ (ม.๑๐๒) ๓. ไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะ ต้องห้ามสมัครรับเลือกตั้ง ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ม.๑๐๙ (๕))	พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติ แห่งกฎหมายใดมีข้อความแย้ง หรือขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๑๑๕)	ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งสภาผู้ แทนราษฎรแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อเปิดสมัยประชุมสภา ผู้แทนราษฎรครั้งแรกหลังจาก การเลือกตั้งทั่วไป (ม.๑๐๙ (๑))

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งตั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑	<p>มีจำนวน ๙ คน</p> <p>ประกอบด้วยประธานวุฒิสภา</p> <p>ประธานสภาผู้แทนราษฎร</p> <p>ประธานศาลฎีกา อธิบดี</p> <p>ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดี</p> <p>กรมoyerการ และบุคคลอื่น</p> <p>อีกสี่คน ซึ่งรัฐสภาแต่งตั้ง</p> <p>โดยประธานวุฒิสภา</p> <p><u>เป็นประธานตุลาการ-</u></p> <p><u>รัฐธรรมนูญ</u></p> <p>(ม.๑๖๕)</p>	<p>๑. ตุลาการรัฐธรรมนูญโดย</p> <p>โดยตำแหน่ง</p> <p>๒. ตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ทรง</p> <p>คุณวุฒิในทางกฎหมาย</p> <p>(ม.๑๖๕)</p> <p>๓. เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติ</p> <p>ในการสมัครรับเลือกตั้ง</p> <p>สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</p> <p>ตามมาตรา ๘๘</p> <p>๔. ไม่มีลักษณะต้องห้ามไว้</p> <p>สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา</p> <p>๘๖ (๑) (๒) (๓) หรือ</p>	<p>๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด</p> <p>แห่งสมาชิกภาพของ</p> <p>สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิก</p> <p>สภาผู้แทนราษฎร</p> <p>(ม.๗๗)</p> <p>๒. พิจารณาว่า บทบัญญัติ</p> <p>แห่งกฎหมายขัดต่อความ</p> <p>แย้งหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญ</p> <p>หรือไม่ (ม.๑๗๕)</p>	<p>ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งรัฐสภา</p> <p>แต่งตั้งขึ้นจากตำแหน่ง</p> <p>เมื่อเปิดสมัยประชุมรัฐสภา</p> <p>ครั้งแรกหลังจากการเลือกตั้ง</p> <p>ทั่วไป (ม.๑๖๗ (๑))</p>

ตารางการเปรียบเทียบข้อบังคับ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๗	มีจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย ๑. รัฐสภาเลือกจำนวน สามคน ๒. คณะรัฐมนตรีเลือก จำนวนสามคน	(๕) หรือต้องห้ามใช้สิทธิ สมัครรับเลือกตั้งตาม มาตรา ๘๙ (๑) (๒) หรือ (๓) (ม.๑๖๗ (๔))		
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗	มีจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย ๑. รัฐสภาเลือกจำนวน สามคน ๒. คณะรัฐมนตรีเลือก จำนวนสามคน	๑. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ (ผ. ๓๑๘) ๒. ไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ	๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด แห่งสมาชิกภาพของสมา ชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร (ม.๑๐๕) ๒. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่าง พระราชบัญญัติ	ตุลาการรัฐธรรมนูญพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อเปิดสมัยประชุม รัฐสภาครั้งแรกหลังจากการ เลือกตั้งทั่วไป (ม. ๒๒๒ (๑))

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	<p>๓. คณะกรรมการตุลาการ ตามมาตรา ๒๑๐ เลือก จำนวนสามคน และให้ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เลือกตุลาการรัฐธรรมนูญ คนหนึ่งเป็นประธาน (ม.๒๑๘)</p>	<p>พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือ พนักงานส่วนท้องถิ่น (ม.๒๑๙) ๓. จะดำรงตำแหน่งตุลาการ รัฐธรรมนูญติดต่อกันสอง ครั้งมิได้ (ม.๒๒๐)</p>	<p>ที่คณะรัฐมนตรี หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอมีหลักการเหมือนกัน หรือคล้ายกันกับ ร่างพระราชบัญญัติที่ ยังยั้งไว้ตามมาตรา ๑๕๙ หรือไม่ (ม.๑๕๑) ๓. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด แห่งความเป็นรัฐมนตรี (ม.๑๘๘) ๔. พิจารณาวินิจฉัยปัญหา เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่มติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
		<p>ระหว่างศาลต่าง ๆ (ม.๒๑๓)</p> <p>๕. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๒๒๔)</p> <p>๖. พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด มีข้อความแย้งหรือขัดต่อ</p>	

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, จำนวนหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	<p>ซึ่งมีตำแหน่งหรือ เงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานท้องถิ่น (ม.๑๘๕)</p>	<p>หรือคล้ายกันกับ ร่างพระราชบัญญัติ ที่ต้องยังยั้งไว้ตาม มาตรา ๑๒๘ หรือไม่ (ม.๑๓๐) ๓. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด แห่งความเป็นรัฐมนตรี (ม.๑๕๕) ๔. พิจารณาวินิจฉัยปัญหา เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาลต่าง ๆ (ม.๑๗๙)</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
		<p>๕. พิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่าน ความเห็นชอบของรัฐสภา แล้ว มีข้อความ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (ม.๑๙๐)</p> <p>๖. พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด มีข้อความขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๑๙๑)</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๘ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๓๕	มีจำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วยประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธาน- ศาลฎีกา อัยการสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคน ซึ่ง วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร แต่งตั้งสภาละสามคน <u>ประธานรัฐสภาเป็นประธาน</u> <u>ตุลาการรัฐธรรมนูญ</u>	๑. ตุลาการรัฐธรรมนูญ โดยตำแหน่ง ๒. ตุลาการรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา นิติศาสตร์หรือสาขา รัฐศาสตร์ (ม.๒๐๐) ๓. ผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องไม่เป็น สมาชิกวุฒิสภา สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร	๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด สมาชิกภาพแห่งสมาชิก วุฒิสภาหรือสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร (ม.๙๑) ๒. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่าง พระราชบัญญัติคณะ รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรเสนอ มีหลักการเหมือนกัน	ตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งวุฒิสภาหรือสภาผู้แทน- ราษฎรแต่งตั้งมีวาระ ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจ ได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ และต้อง ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการ แต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ ใหม่ (ม.๒๐๒)

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่วาระการพ้นวาระของราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	<p>(ม.๒๐๐)</p> <p>สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ม.๒๐๑)</p>	<p>หรือคล้ายกันกับ ร่างพระราชบัญญัติ ที่ต้องยั้งไว้ ตามมาตรา ๑๕๑ หรือไม่ (ม.๑๕๓) ๓. พิจารณาวินิจฉัยว่า ข้อบังคับของวุฒิสภา ข้อบังคับของสภาผู้แทน- ราษฎร ข้อบังคับของ รัฐสภาในเรื่องใด ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญหรือไม่ (มาตรา ๑๕๕)</p>		

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
			<p>๔. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดแห่งความเป็นรัฐมนตรี (ม.๑๗๐)</p> <p>๕. พิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดเป็นไปตามที่บัญญัติแห่ง-รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒วรรคหนึ่งหรือไม่ (ม.๑๗๓)</p> <p>๖. พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
			<p>หรือระหว่างศาลอื่น ด้วยกัน (ม.๑๙๕)</p> <p>๓. พิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับ ความเห็นชอบของรัฐสภา แล้ว มีข้อความขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้อง ตามกฎหมายบัญญัติของ รัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๒๐๕)</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อานาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
 ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
 ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
			๘. พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด มีข้อความขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม. ๒๐๖) ๙. พิจารณาวินิจฉัยกรณีมี ปัญหาที่จะต้องตีความ รัฐธรรมนูญ (ม. ๒๐๗)	

คณะกรรมการรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน

คณะกรรมการรัฐมนตรีโดยตำแหน่ง

นายอนุต อนุชาต
ประธานรัฐสภา
ประธานคณะกรรมการรัฐมนตรี

นายมีชัย ฤชุพันธ์
ประธานวุฒิสภา

นายประมาท ฐันตื้อ
ประธานศาลฎีกา

นายโกเมน ภัทรภิรมย์
อัยการสูงสุด

ตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิ

วุฒิสภาแต่งตั้ง

นายบุญชนะ อัครถาวร

พลโทสมิง ไคลังคะ

นายโอภาส สุทธิวัฒนาฤทธิ

นายบัญญัติ สุธีวะ

นายมงคล เปาอินทร์

นายสุธี อากาศฤกษ์

สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้ง

คณะผู้จัดทำ

นายทิพากร	พุ่มหิรัญ
นางสาววรรณิณี	เกตุนุติ
นายสัมฤทธิ์	แก้วอาจ
นางเพียงอุทัย	โชติทัตต์
นายทวีเกียรติ	เชาวลิตถวิธ
นายอภิชาติ	คำทอง
นางจิราภา	หวังสมนึก
นายมานิต	อินทฉิม
นายภูษงค์	ผ่านชมภู
นางกาญจนา	สอนศรี
นางสาวส่องแสง	ทัตจันทร์

12511 ฉ.2

KD สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
51 สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร.
ส226ร ฝ่ายงานตุลาการรัฐธรรมนูญ.
2536 รวมการตีความรัฐธรรมนูญตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2521.

